

Nuer
Thok Nath

Nyuuth mi luäk gaat duël gɔrã tin nyuɔrke yɔɔni gɔrã 2021 VCE tin nyuɔrke

Deri lääri ti guɔrke ɔ ti kuen keel ke com in wëë keel ke yɔɔni gɔrã VCE tin nyuɔrke tin ca laɖh kã [2021 VCE Exams Navigator](#). Liemã jì en yöö läthni tiit mi ɔɔɔ guathni tin lotni [Kuak gɔrã tin ca nhok kene tin jake gɔar kã wëë gɔyã tin lotni guac njani VCE mi bëë raar, VCAA nuɔɔ, 2021 VCE wargak min nyoth taa yɔnã](#) kene [lääri ti ley ɔ](#).

Cãɔni min lääri tɔtɔ luɔtke ni gaat duël gɔrã, kamke je raar bã ke yöö bi jì ciëni/tieet kule te ke njac kã tin diaal tin ba laɖh læt kã bie nyoth en yöö guac njani lætke je guath mi thiel COVID(COVIDSafe) mi te ni mal thɔn.

Ke yöö yɔɔni gɔrã VCE tin nyuɔrke te ken ke luaj mi dɔit ε loɔ mi læt ken ε kã taa in dee ben ke lääri gɔrã tin joak raar ke je tin lotni VCE, mi ci je luaj en yöö bi kel kã VCE du thuk min lotni yɔɔni gɔrã ke kuj COVID-19, bi te ke baɔ kã yöö deri thɔɔɔ ke mi cɔali yɔɔn mi la nyuɔrke ε rami te ke riek mi cie jek guath in lætke yɔɔn (Derived Examination Score (DES)).

En DES la duacke je ke taa in ci læt ke jì duel gɔrãdu, taa mi dɔɔ mi ca jek raar kã ney tin guacke jì rey læt in lætke, yɔndu ke buokni diaal tin njaci (General Achievement Test (GAT)) min bi läärike ben raar, amãni lääri tin kɔɔ tin bëë duel gɔrãdu.

En VCAA ce ti ba guɔr læt læt ti bi jì jakã jeki lääri yɔɔnã gɔrã ti thiel kac kã lot ɔ.

Derie dhil læt læt en yöö duel gɔrãdu ce jì moc ke ti cet ke tɔtɔ:

- thaaɔ wargakãdu **mi la duɔ gan duël gɔrã min nyoth yɔɔn/wargak mi nyoth taa guac yɔɔna** mi nyoth cãɔ, thaak kene guath tin ba yɔɔn læt thɔn, amãni cãɔni tin ba jãkni DES in thɔɔɔke ke kuj yɔɔni tin lætke a te mo kãɔa; amãni guath in lotɔ.
- thaaɔ wargakãdu **mi ca gɔar jì ke kuj comãdu ke yɔɔn in deri læt gɔlã** ke kuj yɔɔnã min ca nhok kã ca rialikã j dëë læt gɔlã (VCAA Special Examination Arrangements).

Ke dup tinkien ba læt læt ti ba yɔɔn VCE in nyuɔrke jakã yöö ba læt rey malã kie COVIDSafe?

VCE ba yɔɔni kien tin nyuɔrke læt duel gɔrãduɔn kie guath in ba rialikã ε ram in læt ke kuj duël gɔrãdu. Görke je en yöö duël gɔrã diaal tin te kã Victoria kene thaaɔ duëli gɔrã tin dɔt bike te ke mi cɔali COVIDSafe mi ba læt læt.

Nyin malã ti njuan ti ca læt læt ε Muktãb Puolã Puɔɔny (Department of Health) ba ke læt læt ke yöö bi guath tin lætke yɔɔni thɔn te ke mal kie COVIDSafe ke cianj malã kã gaat duël gɔrã diaal, ney tin jake nyuur kã gɔa amãni læt tin te duel gɔrã. Ken nyin malã cetke ke tɔtɔ:

- gɔr piny guath in pay ran cop;
- riali guath ikã mi bi naath luäk ke nãandien ke ɔ, mi bi gaat duël gɔrã ɔ jakã nan ke 4 kilomitɔrɔ; ke
- muɔc tharbëtni kene kɔamni wal ti këc këëc ε njot kene kɔr kã mi ca yɔɔn thuk, amãni thaaɔ guathni tin kɔkien tin dëë nyɔat bã ni cianj.

Ǝnu mi gōrā dēē laṭ kā Ƴōō bā cien Ǝ lor guāth mi cōali COVIDSafe mi te ni mal thīn?

Deri:

- Kuum in la kuorke thok kene nham mi kum wumdu kene thokdu laṭh, mi wēē keel ke lääri duēli gōrā Victoria, Ǝ ni mi tēē ke mi pen jī cetke buor kie juey mi gōr wal. Lāthni kuum nhamdu ni cian, ni benādu, guāth in laṭke Ƴōōn, amāni jiendu.
- Lak tetku ni cian, ben in bee ke jī rey, kene jiendu, guāth; kā
- Teni nānā ni cian, kā lāthni pek mitīrī tī 1.5 mi nan ke ney kōkien.

Ǝnu mi dēē lel mi taa ke buor, juey kie ti kōkien ti gōōl ti dee Ƴā jakā kapke Ǝ COVID-19?

Mi ti ke buor, juey kie ti kōkien ti gōōl ti dee jī jakā Ƴōō kapke Ǝ COVID-19, deri ruac ke duel gōrādu ke kuj Ƴōōni tin dēē laṭ golā. Neme dere jī jakā nyuri Ƴōōn (Ƴōōni) guāth golā mi ca rialikā rey duēl gōrā ke nyin puolā puāany kene nyin malā ti ca laṭh lāt.

Ǝnu mi dēē lel mi taa ke juey ke juok in, kie ke cān Ƴōōnā?

Jīn /ci Ƴōōn dee laṭ mi ti ke juey kie ti ke tin nyoth Ƴōō te ran ke COVID-19, cān kuiye bā, cetke:

- thiel kie bath kā mi nuacke kie mi bielke;
- lēth puāany, kōc kie lēth;
- kiel, bēc rōōl kie wum mi loṅy;
- dak yieekā; ke
- bak wec ke thaṅ guāthni, bēc cōōni, tōl wuor riem, ṅok kene wā raar bā dēē ke mat thīn kā tin nōōnke juey.

Ƴōōni duel gōrā ikā ke kuj coma mi ti ke nyuthni ti cetke tīṭi ti dee juey nōōn. Ǝ jī thēmke ke COVID-19 ke pēth kā teni cān guāth in libī lääri thēmdu. Lārie ney tin thēmke naath kie ram in loor ke en Ƴōō Ǝ jīn ran VCE mi la gat duēl gōrā, ke Ƴōō jī VCE tin la gaat duēl gōrā ca ke moc ke banj ti ba thēmni ke ke pēth kā bi lääri thēmdien ben raar ke pēth.

Bi dhil te cān mi libī lääri thēm **juāth** COVID-19 in ca thēm ni jī.

Mi nyothi nyuuthni juāth COVID-19 ni ke bendu kie mi ci te ke juey guāth in laṭ ke Ƴōōn, ba jī jakā lip guāth dōdien kā ba ciēmuorri kie ram in tiit jī Ƴōōdikā ke Ƴōō be jī ben lor.

Mi ti ke juey ke COVID-19 ke nyuthni juāth ke cān Ƴōōnā, /ci Ƴōōn dee met laṭ.

Dēē jī dhil thēm kā deri te cān amāni Ƴōō ci lääri thēmdu jek. Mi /ci ro luān ke wā guāth Ƴōōnā, deri te ke banj ti de thīn ke jī ke DES.

Ke wādu Ƴōōnā VCE min nyuorke, nyothe je en Ƴōō thiele jī COVID-19 kā thiele jī nyuthni juāth ti lotni COVID-19.

Ke thaṅ guāthni tinkien /cien Ƴōōn de nyuor ke je mō?

Mi matke kā muor puāany ran juey ke cān Ƴōōnā, /ci **dee wā Ƴōōnā** gōrā min nyuorke mi ca jī thēm kā ca jī jek COVID-19 kie mi libī lääri thēm **juāth** COVID-19 in ca thēm ni jī. Ǝn guāthni ti cet ke tōtō, bi dhil te ke banj ti bi thīn ke jī ke DES.

Kā mi ca Ƴā jek Ǝ la ram te keel kene rami ce kāp ke juey mi dee naath dōp (Primary Close Contact (PCC))?

Ci Muktäb Puolä Puḡḡny (Department of Health) ε lat en ḡō gaat duël gōrä tin ca ḡac kä ca jek keel ke rami ce käp ke juey mi dee naath dōp (Primary Close Contact) biki ḡōn dien nyuor dueel mi ca rialikä duel gōrädien.

Mi ca ḡi ḡac ε la rami ca jek keel ke rami ce käp ke juey mi dee naath dōp (Primary Close Contact), bi je gōr en ḡō bi ḡuot ḡi Muktäb Puolä Puḡḡny (Department of Health) guor kä bi duel gōrädu ḡi ḡōtdikä ke ḡō be ḡi jakä ḡäci tin diaal tin deri guor, cetke:

- läth nath guathni ti gööl kene nyin thēm COVID-19 mi ca ke them ke pek mi rōḡ kie /känke them ke pek mi rōḡ; kä
- tēē ke kuak ḡäl ke nyin puolä puḡḡny kene nyin malä ke cāḡ in dee ḡōni te thīn ke je.

Ke laaḡ tinkien gōrä mō ke thienidä ke DES ke kuḡ COVID-19?

Bi te ke baḡ ke thienidu ke DES mi ca ḡi gaḡ kä ḡō deri ḡōndu thuk kie ca gōaru jek ε ti gööl ti ḡuan ke kuḡ COVID-19 .

laaḡ ti gööl ti gōrke cetke ke tīti:

- wargak mi luäk ḡi/wargak mi lar min ci tuock duel gōrä; ke
- laaḡ ke kuḡ thēm COVID-19 – cet ke caatde duël wäl kä ran duël wäl mi ḡac tḡḡ puolä puḡḡny mi laar je en ḡō lotde rō en ḡō dēē ḡi them.

Gāk duël gōrä ke kuḡ COVID-19

Mi ca duel gōrä gāk ke guath mi tot ke kuḡ COVID-19 kä ke kuḡ kä nōmō, /ca ḡōn kel kie ti ḡuan dee laḡ, duel gōrädu be läḡ keel ke VCAA ba ḡi kule jakä ḡō /ca ḡi bi baḡy raar. /Ci bi thiaḡ ke DES mi ci neme tuock.

ε luäk in dien dēē jek ke kuḡ wecdä kene tḡḡ cienḡ ke kuḡdä?

Tḡḡ cāri ti gööl kene diēer kä mi ḡiääk mi dee tuock deri ke jek yene ciēmuori guath in laḡke VCE ε ḡi raar tin guecke tḡḡ. Dee thaaḡ kun rō moc ti dee ke jakä cār kä tīti, eni ḡō thaaḡ nath dee ken luäk dōdien gōr, kä ciēmani, māthnikien, ḡiic mi ḡathke kie rami ḡac tḡḡ cārä wec ran kene tḡḡ puolä puḡḡny.

Mi ci läḡ keel ke rami ḡac tḡḡ cārä wec ran kene tḡḡ puolä puḡḡny ke guath ēē ci wä, tääme derē la guath in lotrō ke 'gōru piny' ke rialidu ikä ke läḡ ti gööl ke ḡō bi laaḡ ti dee te ke ḡi, ciēmuori, māthniku kie duel gōrä kule luāḡ ke rialikä.

Tēē ke luāk ti gööl ti ḡuan ti te thīn ke kuḡdu, cetke:

- [Guath tin jek lääri ke kui cārä wec ran thīn \(education.vic.gov.au\)](https://www.education.vic.gov.au)
- <https://www.education.vic.gov.au/Documents/school/teachers/health/mentalhealth/quick-guide-to-student-mental-health-and-wellbeing-resources.pdf>

ε tḡḡ in dōḡ indien dēē cienḡ ke je ε puol ε ḡot kḡḡ guecdä ni tok?

ḡi Victoria diaal tin te ke run 12 kie tin dīḡ en tääme [teke ke baḡ ke jekdien ke wäl COVID-19 \(Kōrona mēē ci tuock ke 2019\) min tuōm ke naath](#). Tuōmdu ε jen duor in goa ni jen min bi ḡi gaḡ, ciēmuori kene ḡi duël gōräda kä juath ti gööl tin dee tuock kene tḡḡ in dee räth ke juey COVID-19.

Tuōm /cie mi ca laḡ läḡ en ḡō bi tuock ḡi ε jen bi ran ḡōni kule laḡ ḡ, eni ḡō gōrke je ε loḡ eni mi ci ran duël wäl in läḡ ḡi ε lar ḡi cie bi kḡḡ. Liemä ḡi en ḡō ruacni ke dāktōru mi ti ke ti deri thieč ke kuḡ tumädu kene tḡḡ puolä puḡḡnydu in dōdien.

Gaat duël gōrä diaal laḡke ke en ḡō dee ken rō gōar piny ke tuōmdien in nhiam ε ḡot ken ken ḡōndien ni tok. Larke je en ḡō /ci ran tuōmde min nhiam bi kḡḡ ke cāḡ ḡōnā, kie ε ci duoth ni cāḡ kel ke wä nath

Ƴɔnã – ke gɔɔdu kã Ƴöö ci puɔnydu bi jek ε la Ƴöö duaale je cetke rik tin la jekε cetke duaal, bak wec, bëc cɔɔni, leth puɔany kene kɔc kene/kie duec wãɔ cɔɔni, guath in lãtdi Ƴɔɔndu.

Ke kuj lääri ti nuan, guil Muktab Puolã Puɔany in te rey jɔam: [Lääri ke kui tumã gan kene ney tin ci lem ε mããth | Juey Kɔrona Victoria](#). Titi te lääri ti ca loc thɔn: [Lääri ti ca loc ke kui COVID-19 in tuɔɔm ke naath | Juey Kɔrona Victoria](#).

Lɔɔke ji en Ƴöö bi te guath mi cɔali COVID-Safe mi te ni mal thɔn ke pek mi lotro ke nɔn kene juɔkni ti wëë kã Ƴɔɔni gɔrãdu, ke gɔɔdu ke jek COVID-19. Titi cetke ke guath nɛeni diaal ti ci mat, guath lãtni ti gööl, kie jel thuɔrbieli nɛeni diaal.

Ke lääri tinkien te thɔn ɔ ke kuj diëeth gan/tieet?

Derε bëc ke thɔɔɔn guathni ke diëeth gan ke nãcdien ke tãɔ in gɔa in dee ken gaatkien luäk ke je. Kuak tin luäk diëeth gan kene tieet cetke ke titi:

- [Pɛl ke kui diëeth gan ke luãkdien ke taa puolã puɔany kene taa ciɛɔã gankien.](#)
- [Raising Learners Podcast Series \(Ti nyuɔɔthke ti gɔw ti luäk gatdu ke taa in dee ciɛɔ ke je cãn amãni duel gɔrã\).](#)

ε guath in dien dëë lääri kɔkien ti nuan jek thɔn ɔ?

Ke jekdu ke com mi rɔɔn ke kuj puolã puɔany deri Ƴɔat kã ji 24-thaakni COVID-19 ke nãmbãrien 1800 675 398, GP du kie guil Muktab Puolã Puɔany (Department of Health) rey jɔam: <https://www.dhhs.vic.gov.au/victorian-public-coronavirus-disease-covid-19#what-are-the-symptoms-of-coronavirus-covid-19>.